

FRANCIS BACON

*My name and memory
I leave to foreign nations
and to my own country after
some time is passed over.*

Ἐκδηλοῦται δὲ ἡ ἐξωτερικὴ γεωδυναμικὴ α') διὰ τῆς ἀτμοσφαίρας ἀποτελεσμα εἰς ταύτης εἶναι ἡ διάθρεψις καὶ ὁ σχηματισμὸς τῶν πέτρωνμάτων καὶ ὁ σχηματισμὸς τῶν θαλασσίων καὶ χερσαίων θινῶν β') διὰ τοῦ ρέοντος ὕδατος τοῦ ὁποῦ ἡ ἐνέργεια εἶναι μηχανικὴ καὶ χημικὴ Τὸ ὕδωρ (βροχὴ) ὡς μηχανικὴ δύναμις διαβιβρώσκει τὸ ἔδαφος, δίδει ἀρχὴν εἰς τοὺς χειμάρρους καὶ τοὺς ποταμούς οἵτινες σχηματίζουσι τὰ δέλτα καὶ τὰς προσχώσεις, εἰς τὰς πηγὰς αἵτινες παράγουσι τὰ σπήλαια. Ὡς χημικὴ δὲ δύναμις ἔχει διπλὴν ἐνέργειαν καταστρεπτικὴν καὶ ἐπανορθωτικὴν διότι πᾶν φαινόμενον καταστροφῆς ἀκολουθεῖται ὑπὸ φαινομένου ἀνασχηματισμοῦ.

Ἐκδηλοῦται δὲ ἡ χημικὴ ἐνέργεια τοῦ γλυκέος ὕδατος διὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν σταλακτιτῶν καὶ σταλαγμιτῶν, τῶν στρωμάτων τοῦ καολίνου καὶ τῶν ψαμμοπέδων.

γ') διὰ τοῦ θαλασσίου ὕδατος τοῦ ὁποῦ ἀποτελεσμα εἶναι ἡ διάθρεψις τῶν ἀκτῶν. Ἐξατμιζόμενον δὲ σχηματίζει παχέα στρώματα γύψου, μαρμάρου καὶ μαγειρικοῦ ἁλάτος.

δ') διὰ τῆς ἐπενεργείας τῶν πάγων οἵτινες σχηματίζουσι τὰς χιονιθόνας (avalanches) καὶ τοὺς παγετώνας.

Εἰς τὴν ἐξωτερικὴν γεωδυναμικὴν ὑπάγεται καὶ ἡ ὑπενέργεια τῶν ἐνοργάνων ζντων, ἥτις ἐμφαίνεται διὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν στρωμάτων τῆς κιμωλίας (ἐκ τῶν ἐγχυματογενῶν καὶ τῶν διατόμων), τῶν καυσίμων ὀρυκτῶν, (τῆς τύρφης καὶ τῶν γαιανθράκων) καὶ διὰ τῆς ἐργασίας τῶν κοραλλίων, τὰ ὁποῖα σχηματίζουσι τὰς κοραλλιογενεῖς νήσους τῆς Πολυνησίας καὶ τὰ Atoll⁽¹⁾.

Εἰς δὲ τὰς ἐσωτερικὰς δυνάμεις (ἐσωτερικὴ γεωδυναμικὴ, καταλέγεται α') ἡ ἐνέργεια τῶν ἡφαιστειῶν ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐκρέει λάβα δυναμένη νὰ καλύψῃ ἑκατασιν πολλῶν ἑκατοντάδων Χμ. καὶ βάρους πολλῶν ἑκατομ. κυβικῶν μέτρων⁽²⁾. β') ἡ ἐνέργεια τῶν θερμῶν πηγῶν ἥτις καταφαίνεται διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν θειωνῶν (Solfatares) τῶν γευσέων καὶ τῶν μεταλλικῶν πηγῶν (ἀπορροήσεις τῶν ὑδάτων τῆς Αἰδηψοῦ καὶ τῶν ὑδάτων τῆς Ἱεραπόλεως παρὰ τὴν Σμύρνην κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους), καὶ τέλος αἱ σεισμικαὶ δονήσεις. Ἐκ τούτων θὰ ἀναπτύξωμεν τὰς κυριωτέρας.

(Ἔσται τὸ τέλος).

Κ. Θ. ΠΑΓΩΝΗΣ

(1) Atoll νήσος κοραλλιογενεῖς σχήματος στεφάνου κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον συνεχὲς περιβάλλοντος ἐσωτερικὴν λίμνην· ὑψοῦται 2 ἢ 3 μέτρα ὑπεράνω τῆς θαλάσσης ἔχει διαμέρισμα 30 ἕως 100 μ. καὶ καλύπτεται ὑπὸ φυτῶν.

(2) Εἶναι ἄξιον παρατηρήσεως ὅτι κατὰ τὴν ἐκρηξίν τοῦ ἡφαιστίου τοῦ ὄρους Pelé (Μαρτινίκη) τῇ 8ῃ Μαΐου 1902 δὲν ἐχούθη λάβα ἀλλὰ θερμὴ ρευστὴ ὑλὴ, συμπαρασύρσασα μεγάλους ὀγκολίθους, καὶ νέφη διάπυρα ἅτινα ἐπέφεραν τὸν δι' ἀσφυξίας θάνατον εἰς τοὺς κατοικοὺς τῆς πόλεως τοῦ Ἁγίου Πέτρου. (E. Gautier: Année Scientifique ἐτη 1902 καὶ 1903).

Αἱ βαθείας ἐννοίας καὶ ἀνκμφισθητήτου ἀληθείας περιεκτικαὶ αὗται λέξεις εὐρέθησάν ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ Francis Bacon μετὰ τὴν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἀποδημίαν ἐκείνου ἐμφαίνουσαι τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ διαθέτου, ὅπως οὐχὶ ἐκ τῶν πράξεων ἀλλ' ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ κριθῇ ὑπὸ τε τῶν συγχρόνων καὶ ἰδίᾳ ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων. Ὁ μεγαλωστὶ πρὸ τῆς ἱστορίας ἰστάμενος ἀνὴρ οὗτος καὶ παρ' αὐτῆς τὴν προσήκουσαν περὶ ἑαυτοῦ κρίσιν ἀπεκδεχόμενος, ἀπασχολεῖ οὐ μόνον τὴν καθόλου ἱστορίαν τοῦ Βρεττανικοῦ ἔθνους, ἀλλὰ πρὸ παντὸς καὶ αὐτὴν τὴν ἀγγλικὴν φιλολογίαν. Βαρέα διαπραξάμενος σφάλματα ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ αὐτοῦ ὡς πολιτικοῦ ἀνδρός, δι' αὐτὴν κατεδικάσθη καὶ ἐφυλακίσθη, σύννοιδεν ὅτι ἡ κρίσις τῶν συγχρόνων ἐμελλε νὰ ᾖ δυσμενής, ἀλλὰ πέποιθεν ὅτι ὁ χρόνος ἡδύνατο νὰ ἐπιθέσῃ λήθης πέπλον ἐπὶ τῶν σφαλμάτων αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἡ μνήμη τῶν μεγάλων αὐτοῦ τῇ πατρίδι ὑπηρεσιῶν ἤθελεν εἶναι ἀληθής.

Ὁ ἀνὴρ, ἀμυδρὸν τοῦ ὁποῦ εἰκόνα μετὰ δέους τολμῶμεν νὰ παραστήσωμεν ἐνταῦθα, ἦτο ὁ νεώτατος υἱὸς τοῦ Νικολάου Βάκωνος, μεγάλου σφραγιδοφύλακος τῆς Ἀγγλίας, ἐγεννήθη δὲ ἐν Λονδίνῳ τῇ 22ᾳ Ἰανουαρίου 1561. Ἡ μήτηρ αὐτοῦ Anne Cooke ὑπῆρξε μία ἐκ τῶν λογιωτέρων γυναικῶν τῆς συγχρόνου ἐποχῆς, γινώσκουσα καλῶς ἐκτὸς τῆς ἀγγλικῆς, τὴν Λατινικὴν, Ἑλληνικὴν, Γαλλικὴν καὶ Ἰταλικὴν γλῶσσαν. Μία δὲ ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς ἐτύγχανε σύζυγος τοῦ Λόρδου Burleigh ὑπουργοῦ τῆς Βασιλείας. Ἐλίσσάβητ, ὥστε ὁ Βάκων εἶχε θεῖον τὸν πεφνημισμένον ἐκείνον πολιτικὸν ἀνδρα. Οὐδόλως ἄρα ἀπορον ὅτι ὁ ἀμεσὸς βλαστὸς τοῦ σφραγιδοφύλακος καὶ ἀνεμὸς τοῦ θησαυροφύλακος εἶχε πλήρως αἰσίων ἐλπίδων τὸ μέλλον, ἀξιοχρεὼς τοῦ ὁποῦ οἶσιν ἐγγυητῆς ἦν ἡ καταγωγὴ καὶ ἡ μετὰ προσώπων ὑψηλῆς περιουσίας συγγένεια αὐτοῦ.

Καίτοι δὲν γινώσκομεν πολλὰ περὶ τῆς νεαρᾶς τοῦ Βάκωνος ἡλικίας οὔτε περὶ τῆς κατὰ ταύτην ἐκπαίδευσως αὐτοῦ, ὅμως εἰ.ε πιθανώτατον εἶναι τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς μορφώσεως ἔλαβε παρὰ τῆς ἐξόχου μητρὸς, ἥς τό τε σφρίγος τῆς διανοίας καὶ ἡ ροπὴς ἐκκληρονόμησε. Λόγιός τις μάλιστα τῶν χρόνων ἐκείνων ἀναφέρει ὅτι τὸ εὐδαίμον παιδίον ἦτο περίπυστον διὰ τε τὴν ἀγχίνουσαν καὶ ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματος τοσοῦτον, ὥστε ἡ Βασίλισσα Ἐλισάβετ ἀρρητον ἡσθάνετο ἡδονὴν ἐμμελῶσα μετ' ἐκείνου καὶ υποβάλλουσα αὐτῇ ποικίλας ἐρωτήσεις εἰς ἃς ἀπήντα κατὰ τρόπον μαρτυροῦντα ὠριμότητα καὶ βαρύτητα πνεύματος δυσμενέδαστον πρὸς τὰ ἔτη τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, δι' ὃ συχναίς ἀπεκάλει αὐτὸν «τὸν νέον μέλλοντα σφραγιδο-

φύλακα». Ἐνδεκαετῆς τὴν ἡλικίαν εἰσῆλθεν εἰς τὸ Cambridge College, ἐν ᾧ δ' ἔκει ἐσπουδάζε, καίτοι μὴ υπερβάς τὴν ἥβην, συνέλαβεν ἐν τῇ μεγάλῃ του διανοίᾳ τὸ παράβολον σχέδιον τῆς μεταβολῆς τῆς μεθόδου τοῦ σκέπτεσθαι, κατανοήσας ἔτι ἡ φιλοσοφία πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ προσρισμοῦ αὐτῆς, ὅστις εἶναι ἡ ἀνακάλυψις τῆς ἀληθείας ἐκ τοῦ βυθίου τοῦ διανοητικοῦ μεταλλείου, χρήζει νέας μεθόδου, καὶ ὡς τοιαύτην μετέπειτα ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ ὑπέδειξε τὴν ἐπαγωγὴν ἡ κίνησιν (inductive), καὶ ἥτις εἶνε πραγματοποιήσιμος ἰδέας συλλογφθεῖσης κατὰ τὸν χρόνον τῶν σπουδῶν. Περαιτώσας τὰς πανεπιστημιακὰς σπουδὰς νεαρῶτατος ἔτι τὴν ἡλικίαν μετέθετο εἰς Παρίσιους ὡς ἀκόλουθος τῆς ἐκεῖ Ἀγγλικῆς Προσβείας τὸν Φεβρουάριον ἔμως τοῦ 1579 ἀνεκλήθη ἐκ τῆς θέσεως ἐκείνης ἕνεκα τοῦ αἰφνηδίου θανάτου τοῦ πατρὸς του, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴν καὶ ἀφετηρίαν τῶν αὐτοχρημάτων αὐτοῦ, τοῦ πατρὸς μὴ δυνηθέντος, ὡς ἐκ τοῦ θανάτου, νὰ περατώσῃ τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς ἐξαπφάρισιν ἐπαρκοῦς εἰσοδήματος διὰ τὸν νέον Βάκωνα. Ἡ οἰκονομικὴ αὐτῇ ἀνεπάρκεια ἐβύθισεν αὐτὸν εἰς πολλὰ χρέη μὲ τὰ ὁποῖα καθ' ὅλον τὸν βίον διετελέσε δεσμευμένος.

Τῷ 1584 ἐγένετο μέλος τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων πλήρης εἰλικρινοῦς ἐλπίδος νὰ ἀφιέρωσῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος. Καί, ὡς ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ του σκοπὸν εἶχε νὰ ἐπινοήσῃ νέαν πρὸς ἔρευναν τῆς ἀληθείας μέθοδον, αὐτῷ καὶ ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἐκαίετο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἀποδῇ ὁ μεταρρυθμιστὴς τῆς κυβερνήσεως τῆς τε ἐκκλησίας καὶ πολιτείας.

Τὰ ἔξοχα διανοητικὰ προτερήματα, ἅτινα ἐπέδωκεν αὐτῷ ἡ φύσις, συντελέσαν μὲν νὰ καταλάβῃ ἔξέχουσιν ἐν τῇ κοινοβουλίᾳ θέσιν, ἡ πολιτεία ἔμως αὐτοῦ ἀνῆρσε τῇ Βασιλείᾳ καὶ τῷ ἀνωτέρῳ μνημονευθέντι θείῳ καὶ οὕτω στερηθεὶς τῆς βασιλικῆς εὐνοίας, ἥτις οὐκ ὀλίγον οἰκονομικῶς ἐστοίχισεν αὐτῷ, προσεπάθησε νὰ ἀπαλλαγῇ νυμφευόμενος πλουσίαν τινὰ χήραν τὴν κυρίαν Hutton, ἀλλ' ἀποτυχὼν συνελήφθη καὶ ἐκρατήθη ἐν ταῖς φυλακαῖς πρὸς ἀπότισιν τῶν χρεῶν, δι' ὧν ἦτο βεβαρυμένος. Κατὰ τὰς ἀντιξόους ταύτας περιστάσεις ὁ Βάκων ἀπησχόλη τὴν μεγάλην καὶ βαθεῖαν αὐτοῦ διάνοιαν συγγραφῶν πραγματείας (Essays) ἢ υποθήκας πολιτικὰς καὶ ἠθικὰς, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ κυριώτατον ἔργον του ἐν τῇ Ἀγγλικῇ γλώσσῃ, καὶ αἵτινες ἀπέδειξαν τὸν Βάκωνα κορυφὴν τῶν παλαιῶν διδασκάλων τῆς Ἀγγλικῆς πεζογραφίας. Ὅτε πρῶτον τῷ 1597 ἐδημοσιεύθησαν αἱ πραγματεῖαι αὗται, ἦσαν δέκα τὸν ἀριθμὸν, ἕτεραι ἔμως εἰς ταύτας προσετέθησαν ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ 1612 καὶ τέλος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνῆλθεν εἰς πεντήκοντα καὶ ὀκτώ. Ὁ θάνατος τῆς βασιλείσεως Ἐλισάβετ καὶ ἡ εἰς τὸν θρόνον ἀνάρρησις τοῦ βασιλέως Ἰακώβου δὲν ἐπήνεγκε μεγάλην βελτίωσιν, εὐθὺς ἀμέσως, εἰς τὴν τύχην τοῦ Βάκωνος, ὡς εἶχεν οὗτος ἐλπίσῃ. Ἀρχομένου τοῦ 1605 ἐδημοσίευσεν καὶ ἀφιέρωσε τῷ βασιλεῖ ἕτερον ἔργον ἐπιγραφόμενον « πρὸς ὁδὸς τῆς γνώσεως » (the advancement of learning)

πραγματεία ἀγγλιστὶ συγγραφείσα, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐποιήσατο τὴν πρώτην ἀπόπειραν πρὸς ταξινομήσιν πάντων τῶν κλάδων τοῦ ἀνθρωπίνου ἐπιστητοῦ. Ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου ἀρχεταί πως προσμεδῶσα αὐτῷ ἡ τύχη· ἐν ἔτει 1607 διωρισθεὶς εἰσαγγελεὺς (solicitor general) ἤρξατο ἀναθαρρῶν ὅτι τάχα ἡ αὐριον ἔσται ἀμείνων, ἀλλ' εἶχε πολὺ εἰσέτι νὰ ἀναμείνῃ πρὶν ἐπιτύχῃ προαγωγὴν, διότι εἰ καὶ ἦν ἀφοσιωμένος τῷ Βασιλεῖ ὑπάλλῃλος καὶ θαμὰ οὕτως ἐχρῶτο ταῖς σφαῖραις αὐτοῦ συμβουλαῖς, ἐφαίνετο ἀπρόθυμος πρὸς πᾶσαν προαγωγὴν καὶ μόλις τῷ 1612 κατώρθωσεν ὁ Βάκων γενόμενος πρῶτον γενικὸς εἰσαγγελεὺς (Attorney general) νὰ καταλάβῃ τὴν ὑψηλὴν θέσιν τοῦ μυστικοσυμβούλου τοῦ βασιλέως Ἰακώβου. Τῷ 1617 ἀνῆλθεν εἰς τὴν καὶ ὁ πατήρ του θέσιν, τῷ 1618 ἐγένετο Ἀρχιγραμματεὺς (Lord Chancellor) καὶ οὕτως ἐπληρώθη ἅπασα ἡ εὐγενὴς φιλοδοξία του κατορθώσαντος νὰ ὑπερακοντίσῃ τοὺς γινομένους ἐκάστοτε ἐμποδῶν ταῖς εὐγενέσιν αὐτοῦ ἐπιθυμίαις. Πρὸ τούτου ἔμως ἡ φήμῃ του ὡς φιλοσόφου διφρηλατήσασα ἐξέικτο εἰς τὸ μεσορράνημα συνεπέξ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ μεγίστου καὶ ἀθανάτου ἔργου του. Ἡ λογικὴ τοῦ Ἀριστοτέλους, ὅν ἐβούλετο νὰ ἀντικαταστήσῃ ἐν τῇ μεθόδῳ τοῦ σκέπτεσθαι, ἐκαλεῖτο « Ὅργανον » (The instrument), ὅθεν οὗτος θαρραλέως ἐτίτλοφόρησε τὴν ἰδικήν του Νέον Ὅργανον (Novum organe, the New instrument). Τοῦ βιβλίου τούτου ἀρχὴ καὶ τέλος ἦν νὰ ἀναλύσῃ τὴν ἐξ ἐπαγωγῆς μέθοδον τοῦ σκέπτεσθαι, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ φιλοσοφία αὐτοῦ ἐδράζεται. Ἐγγράφῃ δὲ τὸ ἔργον εἰς τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν ἵνα καταστή κοινὸν πάντων τῶν τότε λογίων τῆς Εὐρώπης ἀπόκτημα καὶ ὑπὸ πάντων ἀναγνώστῃ. Δυνάμεθα σήμερον νὰ λάβωμεν πενιχράν τινα ἰδέαν τῶν κόπων, εἰς οὓς ὑπεδλήθη ὁ συγγραφεὺς, ἵνα καταστήσῃ τὸ ἔργον ἀντάξιον τῆς φήμης του, ἂν μάθωμεν ὅτι ἀντέγραψε καὶ διώρθωσε τοῦτο δωδεκάκις πρὶν παραδῶσῃ αὐτὸ εἰς τὴν πλειάδα τῶν φιλοσόφων τῆς συγχρόνου καὶ μεταγενεστέρως ἐποχῆς. Ἐν ᾧ ἔμως ἡ φήμῃ τοῦ Βάκωνος, ὡς τε φιλοσόφου καὶ πολιτικοῦ ἀνδρὸς ἐκυρίαρχε εἰς τὸ ὑπέρτατον ὕψος τῆς παντοδυναμίας τῆς, ἐξ ἀπίνης μέλανα νέφη ἤρξαντο συσκοτίζοντα τὸν εὐρύτατον αὐτοῦ ὁρίζοντα. Οἱ πολλοί, ὡς οἱ θαυμασταὶ του, ἐχθροί, τῶν ὁποίων, ἡ δύναμις καὶ τὸ μεγαλεῖον ἐκείνου, ἐθάμβου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐσκοτίζε τὴν διάνοιαν, ἤγειραν μυσσάραν κατ' αὐτοῦ κατηγορίαν, ὡς δῶρα δεχομένου ἐν τῇ ἐνασχέσει τῶν ὑψηλῶν αὐτοῦ καθηκόντων, κατηγορίαν ἀποδειχθεῖσαν, ὡς μὴ ὠφελεν, ἀληθῆ. Καίτοι δὲ ἡ πᾶρρησία μετ' ἧς ὠμολόγησε τὴν ἐνοχὴν του ἔλεει πως αὐτῷ πρὸ τῶν ἀγρύπνων ὁμμάτων τῆς ἱστορίας, δὲν ἴσχυεν ἔμως αὐτῇ νὰ μαλᾷ καὶ τοὺς ἀτέγκτους δικαστὰς τῆς παρανομίας του, δι' ὃ κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον 40,000 λιρῶν, ἐσύρθη εἰς τὰς φυλακὰς καὶ ἐστερήθη τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων κηρυχθεὶς ἀνάξιος τῆς ὑψηλῆς τιμῆς τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι. Ἡμεῖς ἔμως σήμερον δικάζοντες τοῦτον δὲν ὀφείλομεν νὰ παρῶμεν τὴν τότε

κρατούσαν τακτικήν, ἔπως ἀμείδωνται πολλοὶ ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ κράτους διὰ δωρεῶν χρηματικῶν καὶ ἢν μὲν ἡ συνήθεια αὕτη παράννομος, ἐφέλλομεν ἑμῶς νὰ μὴ λησμονήσωμεν ὅτι τοῦτο παρεβλέπετο. Ἐτι δὲ μάλλον καταδικάζομεν τοὺς κατηγοροὺς τοῦ Βάκωνος διότι οὐχὶ τὸ εὐγενὲς ἐλατήριον τῆς αὐστηρίας καὶ ἀκριβοδικαίας τῶν νόμων ἐφαρμογῆς ὥθησεν αὐτοὺς εἰς τὴν κατηγορίαν, ἀλλὰ ζηλοτυπία καὶ προσωπικὴ κακεντρέχεια.

Εὐτυχῶς ἑμῶς ὁ Βασιλεὺς, οὗτινος ἡ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ εὐνοία δὲν ἔπαυσεν, ἀπεφυλάκισεν αὐτὸν μετὰ διειτιάν, τὸ πρόστιμον ἡλαττώθη καὶ ἐπὶ τέλους ἡλευθερώθη ἀποκλεισθεὶς μόνον τοῦ δικαίωματος νὰ μένῃ ἐν Λονδίνῃ ἢ νὰ παρακάθῃται ὡς μέλος τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων. Ἐν τούτοις, χάρις εἰς τὴν εὐνοίαν τοῦ Βασιλέως, πᾶσα ἐλπίς ἀνακτήσεως τῶν ἀπολεσθέντων τούτων προνομίων δὲν ἀπώλετο. Πρὶν τύχῃ, μάλιστα Βασιλικῆς χάριτος, ὁ Βασιλεὺς ἐζήτησε τὴν πολῦτιμον γνώμην του περὶ μελετωμένης τινὸς δικανικῆς μεταρρυθμίσεως.

Πλὴν, φεῦ! ὁ ταχέως καὶ ἀπροδοκῆτως ἐνσκήψας θάνατός του (Ἀπριλ. 9 1626) ἐματαιώσε τὰς εὐγενεῖς ταύτας ἐλπίδας, θεὶς ἅμα τέρμα εἰς τὰς φιλολογικὰς ἀσχολίας τοῦ ἀνδρός, εἰς ἃς ἡ γονιμωτάτη αὐτοῦ διάνοια ἐνετράφη ἐν τῇ μέσῃ τοσοῦτων καὶ τηλικούτων βιωτικῶν κλυδωνῶν.

Ὁ Βάκων γενικῶς ἐπωνομάσθη «πατὴρ τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης», ἀλλ' ὁ τίτλος εἶναι ἐσφαλμένος. Οὗτος δὲν ἔκαμεν ἐπιστημονικὴν τινα ἀνακάλυψιν. Οὐδὲν προσέθηκεν εἰς τὴν περὶ τῆς φύσεως γνῶσιν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον αἱ ἐπελθοῦσαι καὶ ἐπερχόμεναι γενεαὶ ὀφείλουσιν αὐτῇ εἶναι οὐχὶ νέα τις ἐπιστήμη, ἀλλὰ νέα καὶ ἀληθὴς κλείς, δι' ἣς ἀνοίγεται ἡ ὁδὸς ἡ ἀγούσα πρὸς τὴν ἐπιστήμην. Ὁ εἰς αὐτὸν ὀφειλόμενος ἐπαινος εἶναι ἀνάλογος πρὸς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἀνήκει εἰς τὸν ἐφευρέτην μηχανῆς νέας. Κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Βάκωνος, ὁ ἐπιστήμων, ὁ ἐρευνητὴς τῆς ἀληθείας, ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ τὰ γεγονότα ἐπιμελῶς κατὰ βῆθος καὶ πλάτος, τότε δὲ ἀλλὰ μόνον τότε δύναται νὰ διατυπώσῃ τὰ συμπεράσματα τῶν ἐρευνῶν του, συνοψίζων ταῦτα εἰς γενικά ἀξιώματα, ὅπου εἶναι τὸ ἀληθὲς γνῶρισμα παντὸς ἀληθοῦς ἐπιστήμονος. Ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι ἡ τῆς παρατηρήσεως, τῆς πείρας, ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων κατ' ἄλλην ἐκφρασιν, καὶ αὕτη ὑπῆρξε τὸ κυριώτατον ὄργανον τῆς ὀρθῆς διανοήσεως πάντων τῶν ἐπιστημόνων ἀπὸ τοῦ Newton, Faraday καὶ Darwin.

Παράφρασις ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Δ. ΚΑΠΠΟΣ

Διδάκτωρ τοῦ Δικαίου

Κρίσεις τῆς ἐγκρίτου ἐφημερίδος «Ὁμονοίας» διὰ τὸν ἡμέτερον Σύλλογον. — Ἡ πολὺκροτον τοῦ Ἐπιγράμμου παράγγελμα «**Νᾶφε καὶ μέμνας ἀπιδεῖν**» οὐκ ἔστιν ἀπετέλει βεβαίως ἄρθρον φρενῶν, ἐὰν ἀντετάσσετο εἰς τοὺς ἐξαίροντας τὴν σταδιοδρομίαν, ἣν διήνυσεν ἀπὸ τῆς ιδρύσεως αὐτοῦ ὁ φιλολογικὸς σύλλογος ἡ «**Νέα Ζωή**». Καὶ εἶναι ἀληθῶς λαμπρὰ ἡ σταδιοδρομία αὕτη, ἀποσπῶσα ἐπιφώνημα θαυμασμοῦ καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ φύσει μὴ ρέποντος εἰς ἐκστάσεις ἐνθουσιασμοῦ, διὰ τὴν φιλότιμον ἐργασίαν, ἣν ἔχουν νὰ ἐπιδείξωσιν οἱ συμπαθεῖς νέοι τῆς «**Νέας Ζωῆς**»

. «Τὸ ἔθνος ἡμῶν ὑπῆρξεν ἔθνος ἡρώων» οἰατὶ ταχὺ νὰ μὴ καταστῇ καὶ παλιν τοιοῦτον; Ἐμπνεόμενοι ἐκ τῶν μεγάλων παραδόσεων τῆς ἀρχαιότητος, μελετώντες τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐνδοξωτάτου τῶν λαῶν τοῦ κόσμου, ἰστορίαν τριδχίλιετή, ἥς πᾶσα σχεδὸν σεαὶς εἶναι καὶ ἐν ὑψηλῶν οὐραγμάτων οἰκισμῶν καὶ ἐθελουσις, εἶναι μὴ εἰκὼν ἀνεφίκοις ἡθικοῦ μεγαλείου, μὴ ἐκφανθὲς ἀπαραμιλλῶς λεπτεπιλέπτου πολιτισμοῦ, οἱ Ἕλληνες νεανίαι θὰ ἐξαρθῶσιν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τῆς ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς τελειότητος, ὅπου μόνον ἐντίκειται εἰς τὰς ψυχὰς σαφὴ συνέπεισιν τῶν καθηκόντων καὶ τῶν υποχρεώσεων Ἑλλήνων πολιτῶν μόνον οὕτω πῶς μεμορφωμένοι καὶ συγκεκροτημένοι δύναμεθα νὰ ἐπιτυχῶμεν τὴν εκπληρωσὶν τῶν ἱερῶν ποσών, οἵτινες μεταδιδάζονται ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, νὰ ἀναπλῶμεν τὴν Ἀνατολὴν καὶ νὰ ἀναπτύξωμεν πολιτισμὸν ὑπέρτερον ἐν πολλοῖς καὶ αὐτοῦ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ. Αἱ ἐθνικαὶ δυνάμεις δὲν εἶναι εὐτυχῶς κατώτεροι πρὸς τοιοῦτον ἔργον, ἀναγκη. ὅμως νὰ παρασκευασθῇ τὸ ἔδαφος ὅπως αὐταὶ τεθῶσιν ἐν ἐνεργείᾳ, ἐὰν δὲ ἡ ἀπανταχοῦ Ἑλληνικὴ νεολαία, ἀφιοταμένη τῶν εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῆς ἔξω καὶ συνηθειᾶν, ἡσυχάζειτο περὶ μεγάλα καὶ σοδάρ, τὸ ἔθνος θὰ ἀπεκτα ταχέως ἡγετία τῶν δυνάμεων νὰ ὁδηγήσῃ αὐτὸ ἐκεῖ ὅπου αἱ ἱστορικαὶ παραδόσεις καὶ τὰ ὑψίστα ἔθνηκα ἰδεώδη τοῦ καλοῦσιν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιπνεύσῃ πανταχοῦ φιλόσοφον καὶ ἐθνικὸν πνεῦμα, ὥς τὸ πνεῦμα ἐκεῖνο, ὅπου ὠοήγησεν τὴν συντηρημένην καὶ παρὰλυτον Γερμανίαν τῆς ἰένας εἰς Σαδόβαν, εἰς Μέρς καὶ εἰς Σεδάν, ὅμοιον πρὸς τὸ πνεῦμα ἐκεῖνο ὅπου ὠοήγῃ σήμερον τὴν Ἰαπωνίαν, ἐν μέσῳ τοῦ γενικοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῆς ἐκπλήξεως, ἀπὸ νίκης εἰς νίκην καὶ ἀπὸ θριάμβου εἰς θρίαμβον.

Τὸ Σπαρτιατικὸν «**Ἄνδρες δὲ γ' ἐσομεθα πολλὰ κάρρονες**» πρέπει νὰ εἶναι τὸ σύμβολον παντός Ἑλλανοῦ νεανίου, ἔχοντος τὴν εὐγενῆ φιλοδοξίαν νὰ συντελέσῃ ὅπως ἡ Πατρίς καταστῇ, μίαν πνεύραν, μεγάλην καὶ ἰσχυρά, εὐπρεπῆς ἐπὶ σοφίᾳ καὶ ποιητισμῷ, ὥς κατὰ τοὺς χρόνους, καὶ οὗς οἱ Μιατιᾶδης συνέτριβε τα πλῆθη τῶν βαρβάρων καὶ οἰεσκόρπιζεν αὐτὰ ἐν Μαραθῶνι, ὁ Θεμιστοκλῆς ἦνοιγεν ἐν Σαλαμῖνι ὑγρὸν τάφον εἰς τὰς μυριάδας τῶν